

ZAiKS.TEATR

---

biuletyn informacyjny | nr 6 | 2015

---

2 nowości w zasobach ZAiKS-u

- 2 Anna Wakulik *Dziki Zachód*
- 4 Maciej Kowalewski *Uznam*
- 5 Thilo Reffert *Nina i Paul*, tłumaczenie z języka niemieckiego
Lila Mrowińska-Lissewska
- 6 Noël Coward *Życie prywatne*, tłumaczenie z języka
angielskiego Małgorzata Semil
- 8 Dymitr Szostakowicz, Krzysztof Meyer *Gracje*, tłumaczenie
i adaptacja libretta Małgorzata Sikorska-Miszczuk
- 9 Konstanty Ildelfons Gałczyński *Jeszcze bardziej Zielona Gęś*,
adaptacja Jarosław Kilian
- 10 Justyna Holm *Święta Rodzina*

16 wydarzenia

21 prawa do sztuk / biblioteka / kontakt

ZAiKS Stowarzyszenie
Autorów

www.zaiks.org.pl

personifikacja jesieni | drzeworyt | 1700-1750
źródło: Biblioteka Narodowa (Polona.pl)

SZANOWNI PAŃSTWO,

Mamy przyjemność zaprezentować Państwu szósty numer naszego biuletynu ZAiKS.Teatr oraz poinformować, że przez całe wakacje usprawnialiśmy nową stronę www.zaiksteatr.pl. Mamy nadzieję, że korzystanie z nowego serwisu, udostępniającego nie tylko materiały teatralne w zasobach ZAiKS-u, ale także pozwalającego wysyłać zapytania o dostępność praw, występować o licencje czy zgłaszać różne formy twórczości scenicznej pod ochronę, będzie teraz jeszcze łatwiejsze.

Z poważaniem

Redakcja

Anna Wakulik

DZIKI ZACHÓD

role: 1K, 1M

premiera: 22 maja 2015 / Teatr Miejski im. Witolda Gombrowicza w Gdyni, czytanie sceniczne w ramach 10. Festiwalu Sztuk Współczesnych R@port / reż. Ewelina Pietrowiak

Anna Wakulik (ur. 1988) – studiowała w Laboratorium Dramatu oraz Instytucie Kultury Polskiej UW. Autorka sztuk *Zażynki* (premiera m.in. w The Royal Court Theatre w Londynie, reż. Caroline Steinbeis; sztuka nominowana do London Evening Standard Theatre Awards 2013, zdobyła Nagrodę Dziennikarzy w konkursie „Metafory Rzeczywistości” i znalazła się w finale Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej), *Bohaterowie* i *Wasza wysokość*. Trzykrotna finalistka Gdynińskiej Nagrody Dramaturgicznej i „Metafor Rzeczywistości” (2009) za tekst *Sans Souci*; laureatka konkursu dramaturgicznego Miasta Gdańsk i Teatru Wybrzeże za tekst *Elżbieta H.* (2011). Publikowała w „Dialogu”. Stypendystka programu International Residency RCT (2011), Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2013) oraz Marszałka Województwa Pomorskiego (2009, 2010).

Dziki Zachód Anny Wakulik stawiając pytania o granice świata – poruszając od terytorialnych poprzez religijne i kulturowe, ale również te międzyludzkie i wewnętrzne – bada konsekwencje ich przekraczania, stając się dramatem wykorzenia.

(z materiałów 10. Festiwalu Sztuk Współczesnych R@port)

Akcja sztuki dzieje się na sali sądowej. Po zakończeniu rozprawy ekstrawagancka Ewa – fotografik, zaczepia Sędziego. Sędzia ma wydać wyrok w głośnym procesie przeciw obcokrajowcowi, który złamał prawo, nie zarejestrował się bowiem we wskazanym czasie w kraju swego pobytu i nie zapłacił obowiązkowych podatków. Ewa usiłuje zasiać ziarno wątpliwości w niezwykle pewnym swojej nieomyślności Sędzim – bezskutecznie. Okazuje się jednak, że Ewa i Sędzia się znają – ale widzą po raz pierwszy od piętnastu lat. Dowiadujemy się, że ojciec Sędziego i Ewa spotkali się trzydzieści lat temu – on był młodym pianistą, a Ewa zakochaną w nim dziewczyną. W retrospekcji widzimy bardzo młodą Ewę, która

komunikuje ojcu Sędziego, że jest w ciąży. Ten, zaaferowany swoim szóstym wyjazdem w tym miesiącu, wybiegając na taksówkę, kwituje to krótkim „pa”.

W kolejnej retrospekcji widzimy Mężczyznę i Ewę, która właśnie straciła pracę sprzątaczką w nowojorskim hotelu. Mężczyzna namawia ją, by zaczęła – zgodnie z *American Dream* – kształtować własny los. Dzięki jego pomocy Ewa zaczyna pracować jako fotografik. Kobieta wyznaje Sędziemu, że woli dolary, metro i Central Park, niż złotówki, PKS i skwerek. Przy okazji wspomnienia amerykańskich początków Ewy, która uciekła za ocean z domu, gdy jej syn, przyszły Sędzia, był dzieckiem, odnotowujemy diametralną różnicę między „amerykańskim” rozumieniem wolności („idziesz tam, gdzie chcesz, i kiedy chcesz”) i lokalnym *dura lex, sed lex* Sędziego. Sędzia wybrał prawo, by stworzyć lepszy świat, jest ultrakonserwatystą i tylko w takim światopoglądzie widzi nadzieję dla świata. Matka, „lewaczka, weganka, ekolożka” swoim egoizmem pcha (jego) świat ku katastrofie.

Sędzia wyznaje Ewie, że nie układa mu się z kobietami. W kolejnej retrospektywnej scenie widzimy jego utarczkę z nauczycielką WOS-u,

którą Sędzia okłamuje, by ją wzruszyć i móc się do niej – poruszonej historią choroby i śmierci jego matki – przytulić. Ten akt bezinteresownej czułości kończy się u Sędziego niekontrolowanym wzwodem. Kolejna scena – zbliżenia 22-letniego Sędziego z rówieśniczką – kończy się rozstaniem: dziewczyna wyjeżdża na Erasmusa. Sędzia generalizuje: wszystkie kobiety uciekają w kluczowych momentach – porzucają go tak, jak matka. Ale okazuje się, że matka interesowała się Sędzią po swoim wyjeździe, przypłaciła zresztą tę ucieczkę załamaniem nerwowym. By zeń wyjść, wyjechała do Afryki. Jej nagle objawioną miłość do Allaha i hidżabu, pod którym jest się prawdziwie wolną, Sędzia wyśmiewa jako antidotum na „problemy pierwszego świata”.

Wreszcie Sędzia wiąże Ewę dwoma otrzymanymi od niej krawatami. W konwencji rozprawy-przesłuchania grozi jej, posuwa się niemal do przemocy fizycznej. Ale wkrótce ogłasza koniec rozprawy. Ewa, w chwili jego słabości, wyznaje, że wie o podróży syna do Nowego Jorku, miesiąc temu. Wie o jego nocnych eskapadach, bo chodziła za nim po mieście; wie, że był pod jej domem i pytał o nią. Nie rozumie tylko, jak mógł przylecieć do Stanów z tak chorą nerką? Sędzia wyznaje, że nie jest chory i nie potrzebuje transplantacji nerki

od Ewy – ukartował to, byle tylko zobaczyć matkę. Ale to nie wszystko – Sędzia tak długo wypytuje matkę, aż dowiaduje się, że jego domniemany ojciec nie jest jego ojcem. Jest nim poznany przez Ewę w Turcji niejaki Turkay, którego proces Sędzia obecnie prowadzi. Turkay bowiem – wbrew obietnicy złożonej Ewie – przyjechał do Polski, by odnaleźć syna. A syn skazuje go na dziesięć lat więzienia z nakazem powrotu do ojczyzny po odbyciu kary. Swój wyrok demagogicznie uzasadnia odwiecznymi prawami natury i własną krzywdą – tym, że za sprawą Turkaya nie zna własnego DNA, nie wie, kim jest.

Maciej Kowalewski**UZNAM**

role: sztuka wieloobsadowa

Maciej Kowalewski (ur. 1969) – aktor teatralny, telewizyjny i filmowy, scenarzysta, pisarz, dramaturg i reżyser teatralny. Absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Ludwika Solskiego w Krakowie (1993). Współpracował m.in. z Teatrem im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy i Dramatycznym w Wałbrzychu oraz Teatrem Współczesnym im. Edmunda Wiercińskiego we Wrocławiu. Współautor głośnej *Ballady o Zakacławiu*, autor m.in. *Obywatela M*, *Bomby* i *Miss HIV*. W latach 2007-2010 dyrektor warszawskiego Teatru Na Woli.

W Uznam Kowalewski pokazuje dwanaście „typowych” dni z funkcjonowania aresztu PUBP i MO w Świnoujściu na wyspie Uznam.

Jest przełom 1945 i 1946 roku, czas skądinąd szczególnie – przynajmniej teoretycznie – dla zasadniczej części bohaterów dramatu, o których z didaskaliów dowiadujemy się, że są katolikami obrządku rzymskiego (akcja dzieje się od Wigilii Bożego Narodzenia do Trzech Króli); ponadto są bardzo słabo wykształceni. Łączy ich więc kompletna ciemnota umysłowa, nienawiść do Niemców, których wielu pozostało jeszcze na tych ziemiach i okrucieństwo na granicy zezwierzęcenia (w najgorszym tego słowa znaczeniu), które pomaga im w zemście. Rosjan towarzyszących im w tym dziele nie ma tu wielu.

Widzimy szereg obrzydliwych zbrodni – ze strzelaniem z bliska w tył głowy, zrzucaniem żyjących więźniów do dołu wypełnionego trupami, obserwujemy nieporadne wieszanie, katowanie, wyzębienie i serię gwałtów, m.in. na niemieckiej 13-latce, którą któryś z polskich oprawców zaraża chorobą weneryczną, aż wreszcie, po kolejnym zbiorowym gwałcie, spełniona zostaje jej prośba i dziewczynka zostaje dorżnięta nożem (najpierw zresztą nieskutecznie).

Kolejne zbrodnie Sołtyniaka, porucznika aresztu – lub przyzwolenie na nie – to inspirują, to afirmują Trzy Wiedźmy, o twarzach skurwionej 13-letniej

Ewy Brückman – ale ten szekspirowski zabieg nie uprawomocnia zasadności odwetu, z którym obcujemy. Ostatecznie bowiem gorliwi mściciele polskich krzywd, a przy okazji drobni malwersanci okradający własny kraj, zostaną ukarani niewspółmiernie do swoich zbrodni, w większości „podpadając” pod amnestię. Natomiast jeden z byłych więźniów aresztu na Uznam, Frytz Vergin, były oficer SS, który m.in. organizował obóz zagłady w Bełżcu, spokojnie opuści Polskę i wyemigruje do Argentyny, gdzie od 1944 roku czeka nań żona. W tym świecie bowiem – w przeciwieństwie do świata *Makbeta* – sprawiedliwości nie stanie się zadość.

Tragedia ta oparta jest na prawdziwych wydarzeniach, mających miejsce w połączonym areszcie PUBP i MO w Świnoujściu na wyspie Uznam pomiędzy listopadem 1945 roku a lutym 1946 roku, gdzie eskalacja przemocy człowieka wobec człowieka wymknęła się spod kontroli. Ten fakt historyczny, dosyć dobrze udokumentowany, jest dla mnie jednym z najwyrazistszych zwierciadeł, pokazującym prawdziwą naturę człowieka oraz konsekwencje przemocy na wielką skalę (z notki od autora).

Thilo Reffert

NINA I PAUL

---

tłumaczenie z niemieckiego

Lila Mrowińska-Lissewska

---

tekst dla dzieci i młodzieży powyżej 10 lat

role: tekst wieloobsadowy

Thilo Reffert (ur. 1970) – urodził się w Magdeburgu (Niemcy). Wkrótce po rozpoczęciu studiów medycznych stworzył grupę teatralną i rozpoczął studia teatrologiczne. Studiował także współczesną literaturę niemiecką i równocześnie pracował jako dramaturg i pedagog teatru. Za swoje sztuki otrzymał m.in. Autorenpreis podczas Heidelberger Stückemarkt i Berliner Kindertheaterpreis (2011). Był również wielokrotnie wyróżniany za swoje słuchowiska dla dzieci i młodzieży, m.in. Deutsche Kinderhörspielpreis der ARD (2011) za *Ninę i Paula* oraz mdr-Kinderhörspielpreis (2012) za sztukę *Commander Jannis*.

Lila Mrowińska-Lissewska (ur. 1966) – tłumaczka niemieckojęzycznej literatury dla dzieci i młodzieży.

Tekst Thilo Refferta porusza bardzo ważny, a jakże często banalizowany przez dorosłych, temat rodzenia się pierwszego uczucia wśród dziesięcio-, jedenastolatków. Pokazuje, jak piękne, dobre i wartościowe mogą być te uczucia oraz jak ważne są one w życiu młodych ludzi.

(z portalu nowesztuki.pl)

Nina i Paul chodzą do tej samej klasy – poznamy ich w przededniu rozpoczęcia wakacji; właśnie odbierają świadectwa. Od jesieni Nina rozpocznie naukę w nowej szkole, a Paul będzie kontynuował naukę w starej. Dotychczas Nina i Paul właściwie ze sobą nie rozmawiali – ot, tylko tyle, ile musieli, choćby podczas lekcji angielskiego. Mając w perspektywie rozstanie na zawsze, dziewczyna i chłopak zaczynają patrzeć na siebie inaczej, z młodzieńczą fascynacją, która za sprawą wspólnie spędzonego, pełnego przygód pierwszego wakacyjnego dnia, przeradza się w przyjaźń i pierwszą miłość. Od strony formalnej sztuka stwarza wiele możliwości inscenizacyjnych, ponieważ wszystkie role – tytułowych Niny i Paula, ale także nauczycieli, rodziców, rodzeństwa etc. może zagrać 2-4 aktorów.

Noël Coward

ŻYCIE PRYWATNE

tłumaczenie z angielskiego

Małgorzata Semil

komedia, role: 2M, 3K

premiera: 3 października 2015 / Centrum Kultury Katowice /
reżyseria Mateusz Dewera

Noël Peirce Coward (1899-1973) – brytyjski reżyser teatralny, dramatopisarz, scenarzysta filmowy i aktor. Znany głównie jako twórca rewii, komedii i musicali. Najbardziej charakterystyczne dla jego twórczości teksty to *Young Idea* (Młoda idea, 1921), *Private Lives* (Życie prywatne, 1930), *Blithe Spirit* (Seans, 1941). Jego sztuki opowiadają o iluzoryczności więzi społecznych i głębi indywidualnego doświadczenia wobec przyjętego sztamowego konwenansu. Sławę zdobył wystawiając w 1924 spektakl – na podstawie dramatu własnego autorstwa – *The Vortex* (Wir, 1924). Było to skandalizujące przedstawienie, opowiadające o relacjach syna-narkomana i jego rozwiązałej matki. Aby zwiększyć zainteresowanie publiczności Coward twierdził, że opowiada w nim swoją własną historię.

Małgorzata Semil – tłumaczka, od 1966 r. związana z miesięcznikiem „Dialog”, wieloletni kierownik literacki w Teatrze Powszechnym w Warszawie. Zajmuje się krytyką teatralną i tłumaczeniem utworów dramatycznych. Współpracuje na stałe z Międzynarodowym Instytutem Teatralnym. Wraz z Elżbietą Wysińską napisała *Słownik współczesnego teatru*. Przetłumaczyła na język polski kilkadziesiąt sztuk autorów angielskich, amerykańskich, australijskich, afrykańskich i irlandzkich między innymi tak cenionych twórców jak Arthur Miller, Samuel Beckett, Sam Shepard, Edward Albee. Rokrocznie w jej tłumaczeniu pojawiają się na polskich scenach bardzo popularne tytuły, jak na przykład farsa *Czego nie widać*, czy grana od ponad 20 lat przez Krystynę Jandę *Shirley Valentine*.

Przewrotna i momentami bardziej gorzka niż śmieszna komedia obyczajowa w trzech aktach, o tym jak trudno jest odróżnić miłość od toksycznej namiętności.

Zaczyna się sielankowo i niewinnie, na tarasie hotelu na południu Francji. W krótkim odstępie czasu poznajemy dwie pary nowożeńców: Sibyl i Elyota oraz Victora i Amandę, które w tym właśnie miejscu postanowiły spędzić swoje miodowe miesiące. Pech chce, że Elyot i Amanda byli pięć lat wcześniej małżeństwem, które rozstało się w niezbyt przyjaznej atmosferze. Zanim jednak eksmałżonkowie zorientują się w sytuacji, będziemy mieli okazję poznać ich nowych partnerów. Zarówno Sibyl, jak i Victor są niezdrowo zainteresowani przeszłością swoich wybranków, a szczególnie ich eksmałżonkami, o których nieustannie pytają, albo się do nich porównują.

Czekając na Victora, który przebiera się do kolacji, Amanda rozpoznaje Elyota w mężczyźnie siedzącym na tarasie obok (który, tak się składa, też czeka aż żona się przygotuje do zejścia na wieczorny

posiłek). W pierwszej chwili oboje próbują uciec i namówić do tej ucieczki nowo poślubionych partnerów; kiedy ci się nie zgadzają, po awanturach opuszczają hotelowe pokoje, Amanda zaczyna rozmawiać z Elyotem. Upijają się koktajlami na tarasie i wyjawiają sobie, że nadal się kochają, że nie rozumieją, dlaczego popsuli coś tak fajnego oraz czemu związali się z tymi z którymi się związali. Decydują się uciec do Paryża (gdzie Amanda ma chwilowo puste mieszkanie) i nigdy już się nie kłócić.

W tym momencie akcja sztuki nabiera ogromnego przyspieszenia. W drugim akcie przez chwilę obserwujemy sielankę miłosną Amandy i Elyota – mają podobne, absurdalne poczucie humoru, a jak zbiera im się na kłótnie to na umówione hasło milkną na chwilę. Niestety nie są w stanie długo tak wytrzymać i ta cześć kończy się karzącą awanturą z rękoczynami i zdemolowaniem pomieszczenia. Kiedy rano do mieszkania wchodzi służąca Louise, zastaje w środku także Sibylę i Victora, którzy przybyli tu po wyjaśnienia, by uzyskać jak najszybsze rozwiązanie tej niekomfortowej sytuacji. Ani jednak Amanda, ani Elyot nie mają specjalnie ochoty na wynurzenia. Amanda zmusza się jednak do minimum gościnności i proponuje wszystkim śniadanie. Zanim

do niego dojdzie, Sibyl uda się porozmawiać z Elyotem i zawiesić rozwód na rok, Victor też postanawia jeszcze nie podejmować żadnych kroków formalnych. Jedzą śniadanie i sobie dogryzają. W końcu dochodzi do awantury między Victorem i Sybilą z rękoczynami włącznie, bo okazuje się, że dziewczyna działa mu strasznie na nerwy. Podczas gdy porzuceni kłócą się o to, kto jest idiotą a kto nie ma poczucia humoru, Elyot i Amanda z walizkami wymykają się z mieszkania.

Dymitr Szostakowicz, Krzysztof Meyer

GRACZE

opera w dwóch aktach według komedii Mikołaja Gogola, tłumaczenie i adaptacja libretta **Małgorzata Sikorska-Miszczuk**

role: 9M

premiera: 26 stycznia 2013 / Opera Bałtycka w Gdańsku / reżyseria Andrzej Chyra

Dymitr Szostakowicz (1906-1975) – rosyjski kompozytor, pianista i pedagog. W 1926 rozgłos zdobyła jego pierwsza symfonia. W 1927 otrzymał dyplom honorowy na I Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina w Warszawie. Trzon twórczości Szostakowicza tworzą symfonie, piętnaście dzieł powstałych w ciągu 46 lat. Formalnie Szostakowicz jest kontynuatorem tradycji beethovenowskiej: stosuje klasyczny wieloczęściowy model symfoniczny, zachowuje klasyczne uformowanie wewnętrzne poszczególnych części. Monumentalizm, patos, zawsze silny pierwiastek dramatyczny, bogata inwencja melodyczna, krańcowe natężenie ekspresji, dynamizm i witalność – to cechy muzyki wielkiego rosyjskiego symfonika.

Mikołaj Gogol (1809-1852) – rosyjski pisarz ukraińskiego pochodzenia, poeta, dramaturg i publicysta, klasyk literatury rosyjskiej. Gogol zasłynął jako autor komedii obyczajowych (*Rewizor*, *Ożenek*) i utworów o tematyce życia „małych ludzi” (*Płaszcz*, *Nos*). W swych satyrach często przedstawiał rosyjski system administracyjny, którego nieprawidłowości oceniał w kategoriach moralnych oraz oskarżał wynaturzonych przedstawicieli rosyjskiej szlachty, uzupełnionych wypowiedziami o pozytywnych cechach rosyjskiego charakteru narodowego. Doprowadził do dominacji prozy fabularnej w literaturze rosyjskiej, był mistrzem wyrosłej z romantyzmu groteski, niezrównanym satyrykiem-humorystą. Wzbogacił język artystyczny o specyficzne i ekspresywne słownictwo opisywanych środowisk.

Małgorzata Sikorska-Miszczuk (ur. 1964) – dramatopisarka, autorka opowiadań, scenarzystka. Zadebiutowała dramatem *Psychoterapia dla psów i kobiet* (2004). Jest autorką sztuk: *Szajba*, *Katarzyna Medycejska*, *Burmistrz*, *Niezwykła podróż Pana Wieszaka* (dla dzieci), *Człowiek z Polski w czekoladzie*, *Zaginiona Czechosłowacja*, *Żelazna Kurtyna*, *Koniec świata*, *Madonna*, *Bruno Schulz: Mesjasz*. Dramat *Śmierć Człowieka-Wiewiórki* (2007) uzyskał pierwsze wyróżnienie w konkursie na sztukę o Ulrice Meinhof (zorganizowanym przez Teatr Rozmaitości i Teatr Usta Usta/2xU) oraz wyróżnienie w XII Ogólnopolskim Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej organizowanym przez MKiDN. Sztukę przetłumaczono na język niemiecki, angielski, rumuński i serbski. Autorka jest także stypendystką Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Szostakowicz zaczął pisać *Graczy* w 1942 i prawdopodobnie w tym samym roku przerwał, stworzywszy około 50 minut muzyki.

Zdecydował się pisać bez librecisty, bazując na oryginalnym, niezmienionym tekście Gogola. Zachowany fragment opery upubliczniono w 1978, trzy lata po śmierci kompozytora. Na zaproszenie Opery w Wuppertalu dzieło dokończył, uchodzący za specjalistę od Szostakowicza, polski kompozytor Krzysztof Meyer. Skrócił tekst Gogola i dopisał muzykę. Premiera miała miejsce 12 czerwca 1983 roku w Wuppertalu.

Opera Szostakowicza / Meyera, podobnie jak komedia Gogola, dzieje się w jednym miejscu, w pokoju wynajmowanym przez Ichariewa. To ziemianin, karciarz i oszust, który przybywa do zajazdu w poszukiwaniu kolejnych ofiar, ale trafia na lepszych od siebie. Grupa szulerów oskubuje go w sposób niemal perfekcyjny, wykorzystując jego naiwność, pociąg do hazardu, głupotę po prostu.

Konstanty Ildefons Gałczyński

JESZCZE BARDZIEJ ZIELONA GĘŚ

---

adaptacja:

Jarosław Kilian

muzyka:

Grzegorz Turnau

---

role: tekst wieloobsadowy

---

premiera: 27 czerwca 2014 / Teatr Miejski w Gdyni /
reżyseria Jarosław Kilian

Konstanty Ildefons Gałczyński (1905-1953) – wybitny poeta, debiutował w 1923 roku. Związany był z grupą poetycką Kwadryga oraz pismami satyrycznymi i politycznymi stolicy. Najbardziej znany za sprawą paradramatycznej serii podszytych absurdem humoresek *Teatrzyk Zielona Gęś*. Poezja K. I. Gałczyńskiego stała się inspiracją dla wielu twórców muzyki popularnej.

Jarosław Kilian (ur. 1962) – historyk sztuki, reżyser teatralny, tłumacz, wykładowca akademicki. Autor ponad 40 widowisk, w tym dramatów klasycznych, romantycznych i współczesnych. Zajmował się także operą, realizacjami plenerowymi i wystawami w warszawskich muzeach. Tłumacz książek z języka francuskiego i angielskiego.

Scenariusz to trzydzieści cztery sceny eksplodujące zazwyczaj absurdalnym humorem.

Miniatury teatralno-kabaretowe z udziałem groteskowych i śmiesznych w swych działaniach postaci: Alojzy Gzegzółka, pies Fafik, Osiołek Porfirion czy Profesor Bączyński publikowane były niegdyś na ostatniej stronie „Przekroju”. *Jeszcze bardziej Zielona Gęś* – wedle słów reżysera i autora adaptacji – to niejako sequel warszawskiego przedstawienia z 2000 roku, uzupełniony o nowe teksty Gałczyńskiego, przekazane twórcom przez córkę poety i nowe piosenki, skomponowane specjalnie na potrzeby spektaklu przez Grzegorza Turnaua.

Oparte na językowych grach, eksploatujące wieloznaczność słów i popularnych frazeologizmów, a także zręcznie operujące nonsensem teksty Gałczyńskiego niezmiennie odkrywają nasze narodowe przywary, przyzwyczajenia i upodobania.

Justyna Holm

ŚWIĘTA RODZINA

---

scenariusz telewizyjny, bajka z cyklu
Aureola – od Stanisława do Karola

---

role: 2 kukietki (chłopiec i dziewczynka),
1 pacynka (papuga), 1 aktor

Justyna Holm (ur. 1960) – poetka, tłumaczka, autorka ok. 500 polskich i angielskich tekstów piosenek, scenarzystka i autorka ponad 40 artystycznych programów, widowisk oraz spektakli teatralnych i telewizyjnych, także kompozytorka, pianistka i piosenkarka. Absolwentka Wydziału Filologii Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego.

Święta Rodzina to pierwszy odcinek cyklu 13 bajek zatytułowanego Aureola – od Stanisława do Karola.

Każdy odcinek to pełne ciepła i codziennych rozmów spotkania rozśpiewanego rodzeństwa Promyczków (czyli pary kukielek Piotrka i Karolinki) z zakonnikiem Nikodemem (aktor) oraz białą maleńką papugą Mądralką (pacynka). Bohaterowie spotykają się w namiastce raju – klasztornym ogrodzie i kuchni, pełnych legend o świętych, szczególnie o polskich świętych. Nikodem jest bratem ojca dzieci, człowiekiem renesansu, ma magiczny globus i okno do nieba. Mądralka marzy, by być pierwszą świętą papugą i troszkę sepleni. Karolinka jest przedszkolakiem, a Piotruś pierwszoklasistą.

Rzecz dzieje się w okresie Bożego Narodzenia. Nikodem buduje szopkę, a Karolinka prowadzi śledztwo – kim jest najważniejsza rodzina, czyli dla kogo będzie ta szopka. Ogląda sobie w oknie do nieba świętych. Nikodem tłumaczy jej, że to są ludzie do zadań specjalnych oraz że każdy może być świętym, choć nie jest to łatwe zadanie.

W tym czasie Mądralka z wielkim wysiłkiem wciągnęła do swojej klatki choinkę-badylek dla Świętego Mikołaja, a Piotrek przyniósł figurki świętych do szopki. Karolinka z pomocą Nikodema odgadła wreszcie, dla kogo będzie szopka. Kiedy opowiadają historię zwiastowania przychodzą Mama i Tata, pojawiają się prezenty i kolęda.

SPIS UTWORÓW SCENICZNYCH ZAREJESTROWA- NYCH W ZAiKS-ie

czerwiec – wrzesień 2015

---

dramat polski

Justyna Ścibor *Dom pod Grabem*, komedia,
role: 4M, 7K

Milena Rytielewska *Laska*, dramat, role: 2K

Maciej Kowalewski *Sex, drugs i disco polo*,
dramat, role: 8M, 4K

Jadwiga Has *Osobny człowiek*, dramat,
role: 4M, 4K

Tadeusz Kwiatkowski *Szczęście rodzinne*,
komedia, role: 7M, 7K

Tadeusz Kwiatkowski *Wizyta na ziemi*,
komedia, role: 2M, 3K

Zbigniew Sajnog, Wojciech Stamm, Marek
Wojtasik *Cinkciarze i Ministranci. Pieśń
o Ministrantach i Cinkciarzach*, komedia,
role: tekst wieloobsadowy

Lucyna Winkel-Sobczak *Na Wysokiej
Górze – czyli Apli i Papli*, dramat dla
dzieci, role: 1M, 1K

Łukasz Szwed *Szczurzy śpiew*, dramat, role:
10M, 6K

Wanda Czubernatowa, Maciej Pinkwart *Raj*,
dramat, role: tekst wieloobsadowy

Maciej Pinkwart *Kocham Cię strasznie,
ale swoboda to wielka rzecz*, dramat,
role: 2K

Andrzej Maria Marczewski *Bułhakow/
Mistrz/Małgorzata*, autor piosenek
Andrzej Ozga, autor muzyki Janusz Grzywacz,
role: 9M, 7K

Maciej Wojtyszko *Bóg, ja i pieniądze*,
monodram, role: 1K

Józef Herold *Solo, czyli dwugłos*, dramat,
role: 2M, 2K

Stanisław Andrzej Pacuła *Mężczyzna idealny,
czyli niezwykle przypadki Marcina D.*,
farsa, role: 3M, 1K i głosy zza sceny

Magdalena Gauer *Diva*, monodram, role: 1K

Barbara Szczepańska *Do czterech razy
sztuka, czyli Komedia terapeutyczna*,
komedia, role: 4K

Marta Guśniowska **Robin Hood**, dramat dla dzieci, role: tekst wielopostaciowy

Sandra Szwarz **Von Bingen. Historia prawdziwa**, dramat, role: 4M, 4K

dramat obcy — przekład

Michele Riml **Raj dla opornych**, przekład z języka angielskiego Małgorzata Semil, komedia, role: 1M, 2K

Raphael Hakopdjanian **Komentarze nieprzyzwoitego Toma. Igrce tragikomiczne**, przekład z języka angielskiego Walentyna Mikołajczyk-Trześcińska, dramat, role: 2M, 3K

Marius von Mayenburg **Haarmann**, przekład z języka niemieckiego Grażyna Kania, dramat, role: 8M, 5K

Florian Zeller **Godzina spokoju**, przekład z języka francuskiego Barbara Grzegorzewska, komedia, role: 5M, 2K

Bengt Ahlfors **W osiemdziesiąt dni dookoła świata**, przekład Grzegorz Kempinsky, dramat dla dzieci, role: 6M, 1K

Ulrich Hub **Kangur**, przekład z języka niemieckiego Lila Mrowińska-Lissewska, dramat dla dzieci, role: 5 postaci

Noël Coward **Trio o zmierzchu**, przekład z języka angielskiego Hanna Baltyn, role: 2M, 2K

Eric Assous **Nasze żony**, przekład z języka francuskiego Bogusława Frosztega, role: 3M

Mikołaj Gogol **Rewizor**, przekład z języka rosyjskiego Tadeusz Nyczek, role: 16M, 5K

sluchowisko

Halina Auderska **Kwartet wokalny**, role: 5M, 1K

Joanna Rudniańska **Kotka Brygidy**, adaptacja Hanna Bielawska-Adamik, sluchowisko dla dzieci, role: 8M, 8K

Łukasz Szwed **Szczurzy śpiew**, scenariusz sluchowiska, role: 4M, 1K

Marek Nowakowski **Grzybobranie**, adaptacja Andrzej Zakrzewski, scenariusz sluchowiska, role: 7M, 1K

Hans Christian Andersen **Mała Syrenka**, przekład z języka duńskiego Bogusława Sochańska, adaptacja Hanna Bielawska-Adamik, sluchowisko dla dzieci, role: 3M, 10K

Oskar Wilde **Salome**, przekład z języka angielskiego Antoni Libera, adaptacja Dariusz Błaszczak, role: tekst wieloobsadowy

Franz Kafka **Proces**, przekład z języka niemieckiego Jakub Ekier, adaptacja Witold Malesa, role: 9M, 1K

Ireneusz Iredeński **Jasełka Moderne**, adaptacja Henryk Rozen, role: 8M, 1K, 1 dziecko

adaptacja

Karol Wojtyła **Widzenie źródeł**, adaptacja radiowa Zbigniew Chojnowski, role: 2M, 2K

Stefan Żeromski **Przedwiośnie**, adaptacja Natalia Korczakowska, role: 8M, 5K

Krzysztof Varga **Wyznania komiwojazera**, adaptacja Andrzej Czerny, monodram, role: 1M

Witold Gombrowicz **Opętani**, adaptacja Tadeusz Bradecki, Jan Polewka, role: tekst wieloobsadowy

---

Stefan Themerson **Przygody Pędrka Wyrzutka**, adaptacja Gabriel Gietzky, dramat dla dzieci, role: tekst wieloobsadowy

---

Asja Łamtiugina **Spalotka**, adaptacja Asja Łamtiugina, Andrzej Makowiecki, scenariusz słuchowiska, role: tekst wieloobsadowy

---

Witold Gombrowicz **Pamiętnik Stefana Czarnieckiego**, adaptacja Jacek Bunsch, dramat, role: tekst wieloobsadowy

---

Adolf Nowaczyński **Car Samozwaniec, czyli polskie na Moskwie gody**, adaptacja Robert Urbański, role: 14M, 6K

Patrick Ness **Siedem minut po północy**, przekład z języka angielskiego Marcin Kiszela, adaptacja Jarosław Tumidajski, role: 5M, 3K

---

libretto

Romek i Julka, libretto Tadeusz Kwiatkowski, muzyka Antoni Mleczko, wodewil, role: tekst wieloobsadowy

Przemysław Pogocki **Drugie danie**, opera dla dzieci, role: tekst wielopostaciowy

---

Yury Vydronek **Kaliadka**, libretto baletu

Casanova w Warszawie, libretto Paweł Chynowski, muzyka Wolfgang Amadeusz Mozart, libretto baletu, role: tekst wieloobsadowy

---

Mariusz Kozubek **Jonasz**, musical, role: tekst wieloobsadowy

---

Dookoła karuzeli, libretto Krzysztof Deszczyński, piosenki Krzysztof Deszczyński i Krzysztof Jaślar, muzyka Marzena Osiewicz, Zbigniew Górny, Jacek Piskorz, musical dla dzieci, role: tekst wieloobsadowy

---

Bogusława Ilgner **Czarodziejski kwiat. Srebrny kwiat**, opera dla dzieci, role: tekst wielopostaciowy

---

Przemysław Pogocki **Zupa pomidorowa**, opera dla dzieci, role: tekst wielopostaciowy

---

Gioachino Rossini **Wilhelm Tell**, libretto Victor-Joseph Étienne de Jouy, Hippolyte Louis Florent Bis, przekład libretta Ewa Orłowska,

autor opracowania Teresa Krasnodębska, role: tekst wieloobsadowy

---

Izadora Weiss **Burza**, libretto baletowe, role: tekst wieloobsadowy

---

Klara Syrewicz **Pupa**, libretto baletowe, role: tekst wieloobsadowy

---

Małgorzata Ryś **Pobudka**, musical, role: tekst wieloobsadowy

---

Voyager, muzyka Sławomir Kupczak, libretto Michał Boreczuch, opera kameralna, role: tekst wieloobsadowy

---

Olga Bo, libretto Duśka Markowska-Resich, muzyka Marcin Błażewicz, opera dokumentalna, role: 2M, 3K

---

bajka

Cezary Żołyński **Kot w butach**, sztuka lalkowa dla dzieci, role: tekst wielopostaciowy

---

Damir Miloš **Biały Klaun**, przekład z języka

chorwackiego Barbara Kramar, adaptacja Aneta Wróbel, bajka, role: 4M, 4K

Dariusz Czajkowski **Czarodziejski flet Mozarta**, lalkowy dramat muzyczny dla dzieci, role: tekst wielopostaciowy

---

Justyna Holm **Św. Stanisław Kostka**, z cyklu *Aureola – Od Stanisława do Karola*, scenariusz widowiska telewizyjnego dla dzieci, role: 1 aktor, 2 kukielki i 1 pacynka

---

Justyna Holm **Św. Urszula Ledóchowska**, z cyklu *Aureola – Od Stanisława do Karola*, scenariusz widowiska telewizyjnego dla dzieci, role: 1 aktor, 2 kukielki i 1 pacynka

---

Justyna Holm **Św. Faustyna**, z cyklu *Aureola – Od Stanisława do Karola*, scenariusz widowiska telewizyjnego dla dzieci, role: 1 aktor, 2 kukielki i 1 pacynka

---

Justyna Holm **Św. Maksymilian Kolbe**, z cyklu *Aureola – Od Stanisława do Karola*, scenariusz widowiska telewizyjnego dla dzieci, role: 1 aktor, 2 kukielki i 1 pacynka

---

Justyna Holm **Bł. ks. Jerzy Popiełuszko**,

z cyklu *Aureola – Od Stanisława do Karola*, scenariusz widowiska telewizyjnego dla dzieci, role: 1 aktor, 2 kukielki i 1 pacynka

---

Justyna Holm **Św. Stanisław ze Szczepanowa**, z cyklu *Aureola – Od Stanisława do Karola*, scenariusz widowiska telewizyjnego dla dzieci, role: 1 aktor, 2 kukielki i 1 pacynka

---

Justyna Holm **Św. brat Albert Chmielowski**, z cyklu *Aureola – Od Stanisława do Karola*, scenariusz widowiska telewizyjnego dla dzieci, role: 1 aktor, 2 kukielki i 1 pacynka

---

Justyna Holm **Św. Jan Paweł II**, z cyklu *Aureola – Od Stanisława do Karola*, scenariusz widowiska telewizyjnego dla dzieci, role: 1 aktor, 2 kukielki i 1 pacynka

---

Justyna Holm **Bł. Karolina Kózkówna**, z cyklu *Aureola – Od Stanisława do Karola*, scenariusz widowiska telewizyjnego dla dzieci, role: 1 aktor, 2 kukielki i 1 pacynka

---

Justyna Holm **Św. Kinga**, z cyklu *Aureola – Od Stanisława do Karola*, scenariusz widowiska telewizyjnego dla dzieci, role: 1 aktor, 2 kukielki i 1 pacynka

Justyna Holm **Bł. Edmund Bojanowski**, z cyklu *Aureola – Od Stanisława do Karola*, scenariusz widowiska telewizyjnego dla dzieci, role: 1 aktor, 2 kukielki i 1 pacynka

---

Justyna Holm **Św. Królowa Jadwiga**, z cyklu *Aureola – Od Stanisława do Karola*, scenariusz widowiska telewizyjnego dla dzieci, role: 1 aktor, 2 kukielki i 1 pacynka

---

Jarosław Antoniuk **Magiczny Sklep**, sztuka lalkowa dla dzieci, role: tekst wielopostaciowy

---

Władysław Owczarzak **Przygody Kota w butach**, bajka, role: wielopostaciowy

---

Wojciech Graniczewski **Złoto i liście**, muzyka Andrzej Zarycki, baśń muzyczna dla dzieci, role: tekst wielopostaciowy

---

w miesięczniku „Dialog” ukazały się

numer 6/2015

Lot Vekemans *Trucizna*, z niemieckiego
przełożyła Monika Muskała (role: 1K, 1 M)

---

numer 9/2015

Enda Walsh *Ballyturk*, z angielskiego
przełożyła Małgorzata Semil (role: 3M,
1 dziewczynka)

WYDARZENIA

czerwiec – wrzesień 2015

W CZERWCU 2015 ROKU INSTYTUT TEATRALNY IM. ZBIGNIEWA RASZEWSKIEGO W WARSZAWIE OGŁOSIŁ PROGRAM

„PLACÓWKA” – konkurs na projekt teatralny, którego celem jest umożliwienie artystom i grupom twórczym, posiadającym ograniczone możliwości długofalowej pracy, prowadzenie poszukiwań nad nowymi formami i językiem teatralnym. Do 30 września 2015 roku można było nadsyłać zgłoszenia do I etapu konkursu na projekt teatralny.

www.instytut-teatralny.pl

PREMIERA IWANA WYRYPAJEWA W POZNANIU.

7 czerwca w Teatrze Polskim w Poznaniu odbyła się premiera tekstu *UFO* Iwana Wyrypajewa w tłumaczeniu Agnieszki Lubomiry Piotrowskiej i reżyserii Barbary Krasieńskiej. Tekst zbudowany jest z dziesięciu monologów, w których autor oddał głos świadkom spotkań z istotami pozaziemskimi oraz tym, którzy stan graniczny osiągnęli w inny sposób. Dla rosyjskiego dramaturga i reżysera nie ma znaczenia, czy kosmiczne historie są prawdziwe, czy zmyślane.

– Dla mnie ważny jest sens tego zdarzenia i to, jak potoczyła się dalej historia moich rozmówców. To oni są dla mnie najważniejsi. Mówią o tym, jak zmieniło się ich życie, ale też o swoim stosunku do śmierci, miłości, o wierze w Boga, o swojej duchowej drodze, wdzięczności. O bezpieczeństwie i spokoju – powiedział w rozmowie z culture.pl Iwan Wyrypajew.

www.teatr-polski.pl

NAGRODA DLA JERZEGO RADZIWIŁOWICZA.

Jerzy Radziwiłowicz otrzymał nagrodę Warszawska Premiera Literacka za przekłady komedii Moliera – *Tartuffe*, *Don Juan*, *Mizantrop*, wydanych w Znaku. Tłumaczenia Jerzego Radzi-

wiłowicza objęte są ochroną ZAiKS-u. Uroczyste wręczenie nagrody odbyło się 16 czerwca w Klubie Księgarza w Warszawie. Nagrodę autorowi oraz dyplom honorowy Społecznemu Instytutowi Wydawniczemu Znak wręczył przewodniczący Jury Adam Pomorski, a laudację wygłosił Jacek Wakar. Wybrane fragmenty komedii przedstawili Ewa Konstancja Bulhak, Jacek Mikołajczak oraz Jerzy Radziwiłowicz. Warszawska Premiera Literacka to jedna z najstarszych nagród stołecznych nagród książkowych. W tym roku obchodzi jubileusz 30-lecia.

www.wydawnictwoznak.pl

CZYTANIE TEKSTU *STÓŁ Z POWYŁAMYWANYMI NOGAMI.*

W czwartek 25 czerwca, o godz. 19.00 w Nowym Otwartym Świecie (Warszawa, ul. Nowy Świat 63) odbyło się czytanie tekstu *Stół z powyłamywanymi nogami* autorstwa Asji Łamtiuginy. Wystąpili między innymi: Grażyna Strachota, Aneta Harasimczuk, Beata Jewiarz, Asja Łamtiugina, Kamila Kamińska, Marcin Sosnowski i Wojciech Michalak.

FESTIWAL DWA TEATRY.

Słuchowisko *Podróż na Księżyc* Moniki Milewskiej w reżyserii Anny Wieczur-Bluszcz oraz spektakl teatru telewizyjnego *Walizka* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk w reżyserii Wawrzyńca Kostrzewskiego zdobyły Grand Prix zakończonego w poniedziałek 29 czerwca 2015 XV Festiwalu „Dwa Teatry – Sopot 2015”. Festiwal „Dwa Teatry” w Sopocie to unikatowe przedsięwzięcie Telewizji Polskiej i Polskiego Radia, które jest świętem radiowej i telewizyjnej twórczości teatralnej. Od pierwszej edycji w 2001 festiwal traktowany jest jako coroczny przegląd i podsumowanie dokonań dwóch wielkich scen – Teatru Telewizji Polskiej i Teatru Polskiego Radia, promujący twórców, autorów, reżyserów i aktorów. Cechą wyróżniającą festiwal jest też jego powszechna dostępność – wstęp na pokazy konkursowe i wszystkie imprezy towarzyszące jest bezpłatny.

18 spektakli w konkursie telewizyjnym i 29 słuchowisk w radiowym rywalizowało w tej edycji o tegoroczne Grand Prix. Dwa zespoły jury przyznawały nagrody indywidualne w poszczególnych – artystycznych i zawodowych – kategoriach. W jury telewizyjnym zasiadli:

Teresa Budzisz-Krzyżanowska, Mikołaj Grabowski, Marek Kuczyński, Marek Pruchniewski i Adam Sikora. Słuchowiska oceniali: Krzysztof Gordon, Jerzy Limon, Maria Pakulnis, Edward Pałasz i Elżbieta Pleszkun-Olejniczakowa.

W trakcie festiwalu wręczono Wielką Nagrodę Festiwalu – za wybitne osiągnięcia aktorskie w Teatrze TV i Teatrze PR. Otrzymali ją Maja Komorowska i Marian Opania.

Tradycją stało się już, że festiwal miał także swój aspekt międzynarodowy. Gościem tegorocznego festiwalu było tureckie RADIO ANKARA, które zaprezentowało swoje słuchowisko. Akcenty tureckie znalazły się także w programie imprez towarzyszących. W poprzednich latach festiwalowa publiczność miała okazję zapoznać się ze spektaklami i słuchowiskami Arte France (2014 r.), z Rosji (2013 r.) i angielskiej BBC (2012 r.). Po raz drugi festiwalowi towarzyszyły przedstawienia teatralne z projektu „Internetowy Teatr dla szkół”. To nowatorska inicjatywa TVP, wykorzystująca nowoczesną technologię jako sposób dotarcia z kulturą do masowej młodej widowni.

www.dwateatry.tvp.pl

GRAND PRIX DLA LEKCJI MIŁOŚCI.

Spektakl *Lekcje miłości* Iriny Waškowskiej (polski przekład Agnieszka Lubomira Piotrowska) w reżyserii Rafała Sabary z Teatru Jaracza w Łodzi zdobył główną nagrodę na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym Współczesnej Dramaturgii „Kolyada-Plays”, który odbył się w Jekaterynburgu, w Rosji. Podczas tegorocznej edycji festiwalu rosyjscy widzowie zobaczyli w sumie 25 spektakli konkursowych w wykonaniu teatrów m.in. z Rosji, Serbii, Kazachstanu i Mołdawii. *Lekcje miłości* zaprezentowano dwukrotnie na scenie Teatru Młodego Widza. Przedstawienia oceniało sześciuosobowe jury składające się z krytyków teatralnych z Moskwy i Jekaterynburga.

FINAŁ 21. KONKURSU NA WYSTAWIENIE POLSKIEJ SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ.

Spektakle *nie-boska komedia. WSZYSTKO POWIEM BOGU!* Pawła Demirskiego w reżyserii Moniki Strzępki oraz *Ony* Marty Guśniowskiej

w reżyserii Daniela Adamczyka zdobyły główne nagrody 21. Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej. Uroczyste ogłoszenie werdyktu Jury odbyło się w poniedziałek, 6 lipca 2015 o godzinie 19.00 w Instytucie Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego, który jest koordynatorem Konkursu. Nagrody laureatom wręczyli Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. Małgorzata Omilanowska, dyrektor Instytutu Teatralnego Dorota Buchwald, przewodniczący Jury Jacek Kopciński oraz przewodniczący Komisji Artystycznej Jacek Sieradzki.

W tym roku po raz pierwszy swoje nagrody – dla autorów najlepszych tekstów w Konkursie – wręczyła też Komisja Artystyczna, która wcześniej wskazała finałowe spektakle. Trafiły one do Marty Guśniowskiej za tekst *Ony* i do Pawła Demirskiego za *nie-boską komedię*. **WSZYSTKO POWIEM BOGU!**

www.instytut-teatralny.pl

PREMIERA MUSICALU ZŁY W GDYNI. 4 września w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni odbyła się

premiera *Złego* wg powieści Leopolda Tyrmanda w reżyserii Wojciecha Kościelniaka. Dobra passa i rehabilitacja *Złego* trwają w najlepsze – powieść, która przez pół wieku była przez krytyków całkowicie ignorowana, a przez czytelników pochłaniana z wypiekami na twarzach, która wciąż nie doczekała się ekranizacji (choć trwają już nad nią prace), ma już wersję sceniczną.

WARSZTATY DRAMATOPISARSKIE W OBRZYCKU.

Już po raz 24. Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu zaprosiło znakomitych pisarzy, reżyserów, teoretyków i praktyków teatru oraz młodych twórców dopiero rozpoczynających swą działalność artystyczną do udziału w warsztatach dramatopisarskich, które odbyły się w dniach 5-7 września w Obrzycku. Obrzyckiemu spotkaniu oprócz wykładów, seminariów i zajęć praktycznych, towarzyszyły dwa inscenizowane czytania tekstów nagrodzonych i wyróżnionych w 26. Konkursie na Sztukę Teatralną dla Dzieci i Młodzieży oraz jednego z 38. zeszytu „Nowych Sztuk dla Dzieci i Młodzieży”. Aktorzy Teatru Animacji i Teatru

Polskiego w Poznaniu: Maliny Prześlugi *A morze nie*, Sebastiana Równego *Januszek idzie na dyskotekę* oraz Thilo Refferta *Nina i Paul*.

www.csdpoznan.pl

www.nowesztuki.pl

PREMIERA WYRYPAJEWA W SZCZECINIE.

12 września na scenie Teatru Współczesnego w Szczecinie odbyła się premiera spektaklu *Letnie osy kęsażą nas nawet w listopadzie* Iwana Wyrypajewa w tłumaczeniu Agnieszki Lubomiry Piotrowskiej, w reżyserii Anny Januszewskiej. Premiera – odbywająca się w ramach Sceny Propozycji Aktorskich – była pierwszym przedstawieniem jubileuszowego sezonu, w którym obchodzimy 40. urodziny teatru oraz 10. urodziny małej sceny na Deptaku Bogusława. Anna Januszewska jest aktorką Teatru Współczesnego w Szczecinie, grała także w produkcjach filmowych i telewizyjnych, tworzyła scenografię i kostiumy oraz współreżyserowała kameralne spektakle teatralne. Jest wielokrotną laureatką plebiscytów publiczności na ulubioną aktorkę szczecińskich scen, laureatką Nagrody Artystycznej

Miasta Szczecina oraz Srebrnego Medalu „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

www.wspolczesny.szczecin.pl

Do 15 września można było nadsyłać zgłoszenia

udziału w **KONKURSIE**

IM. JANA DORMANA. Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego zapraszał teatry, samorządowe instytucje kultury oraz organizacje pozarządowe do udziału w Konkursie im. Jana Dormana na produkcję i eksploatację spektaklu dla dzieci i/lub młodzieży, który będzie prezentowany w placówkach oświatowych wraz z towarzyszącymi mu działaniami edukacyjnymi.

www.institut-teatralny.pl

22 września 2015 roku na Zamku Królewskim

w Warszawie **WRĘCZONE**

ZOSTAŁY NAGRODY

IM. CYPRIANA KAMILA

NORWIDA – najważniejsze wyróżnienia przyznawane w dziedzinie sztuki przez Samo-

ząd Województwa Mazowieckiego. Nagrodą „Dzieło życia”, przyznawaną za całokształt twórczości artystycznej, uhonorowany został Stefan Gierowski. Laureatem nagrody w kategorii „Literatura” został Bohdan Zadura za tom poetycki *Kropka nad i*. Statuetkę w kategorii „Muzyka” odebrał Stanisław Leszczyński, którego kapituła doceniła za dziesiąty autorski międzynarodowy festiwal *Chopin i Jego Europa*. W dziedzinie sztuk plastycznych uhonorowano Pawła Nowaka za dwie wystawy indywidualne: *Transfusion* w Galerii Promocyjnej w Warszawie oraz *...Tętno...083 bpm* zbiór prac 2008-2014 w Nieformalnej Galerii Studio w Warszawie. Maciej Wojtyszko został laureatem nagrody w kategorii „Teatr”, za wystawiony w zeszłym roku na deskach Teatru Narodowego dramat swojego autorstwa *Dowód na istnienie drugiego*.

W dniach 24-30 września **W NITRZE NA SŁOWACJI ODBYŁA SIĘ REZYDENCJA V4@ THEATRE.**

Sześciodniowa rezydencja miała miejsce w trakcie Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Divadelná Nitra 2015,

pod opieką merytoryczną Patrice’a Pavisa (Francja) i przeznaczona była dla młodych (do 35 roku życia) krytyków teatralnych, reżyserów i dramaturgów z krajów Grupy Wyszehradzkiej i Ukrainy.

www.institut-teatralny.pl

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TŁUMACZA.

30 września po raz kolejny obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Tłumacza, święto ustanowione w dniu wspomnienia św. Hieronima, uznawanego za patrona tłumaczy autora przekładu Biblii. Dzień tłumacza był propagowany przez FIT-IFT (fr. *Fédération internationale des traducteurs*, ang. *International Federation of Translators*), Międzynarodową Federację Tłumaczy od momentu jej utworzenia w 1953. W roku 1991 FIT podjęła inicjatywę w celu oficjalnego uznania Międzynarodowego Dnia Tłumacza, aby w ten sposób wyrazić solidarność branży translatorskiej na całym świecie i zwrócić uwagę na zawód tłumacza w różnych krajach (niekoniecznie wywodzących się z tradycji chrześcijańskiej).

Stowarzyszenie Autorów ZAiKS

ul. Hipoteczna 2
00-092 Warszawa
tel. 22 555 72 86
www.zaiks.org.pl

licencje na wystawienie

Małgorzata Stańczyk

Sekcja Wielkich Praw
Licencje Krajowe
ul. Nalewki 8
00-158 Warszawa
tel. 22 530 53 35
malgorzata.stanczyk@zaiks.org.pl

biblioteka

ul. Hipoteczna 2
00-092 Warszawa
tel. 22 556 71 87
biblioteka@zaiks.org.pl
godziny otwarcia:
8.00–16.00 (13.00–14.30 wypożyczenia)

wydział ds. komunikacji

komunikacja@zaiks.org.pl

redakcja biuletynu
Joanna Biernacka
zaiks.teatr@zaiks.org.pl

---

www.zaiksteatr.pl

